

УДК 347.918

DOI: 10.31733/17-03-2023-666-667

Лідія ТИМЧЕНКО

доцент кафедри

цивільно-правових дисциплін,

кандидат юридичних наук

Анна ЛЕЩЕНКО

здобувач вищої освіти

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ТРЕТЕЙСЬКІ СУДИ ТА ЇХ ПРАВОВИЙ СТАТУС

Третейський суд відповідно до закону є незалежним від держави органом, який утворюється за угодою заінтересованих фізичних чи юридичних осіб або відповідним рішенням у порядку, передбаченому законом України, для вирішення спорів із цивільних і господарських відносин. За згодою сторін на розгляд арбітражу можуть бути передані всі спори, що виникають із цивільних і фінансових відносин, крім випадків, передбачених законом. Для вирішення конкретного спору в Україні можуть створюватися та діяти постійно діючі третейські суди та третейські суди. Постійно діючі третейські суди та третейські суди для вирішення конкретного спору утворюються без статусу юридичної особи [1].

У травні 2004 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про третейські суди», відповідно до якого Міністерство юстиції України та його регіональні органи здійснюють державну реєстрацію постійно діючих третейських судів. Закон «Про третейські суди України» регулює порядок утворення і діяльності третейських судів в Україні та встановлює вимоги до третейського суду для захисту майнових і немайнових прав та охоронюваних законом інтересів фізичних і юридичних осіб.

В Україні створюються та діють постійно діючі третейські суди та третейські суди для вирішення конкретного спору. Постійно діючі третейські суди та третейські суди для вирішення конкретного спору утворюються без статусу юридичної особи. Порядок формування судів визначається відповідно до статті 8 Закону, відповідно до якої можуть утворюватися та діяти постійно діючі третейські суди, зареєстровані відповідно до чинного законодавства України:

- всеукраїнських громадських організаціях;
- всеукраїнських організаціях роботодавців;
- фондових і товарних біржах, саморегульованих організаціях професійних учасників ринку цінних паперів;
- торгово-промислових палатах;
- всеукраїнських асоціаціях кредитних спілок, Центральній спілці споживчих товариств України;
- об'єднаннях, асоціаціях суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб, у тому числі банків [1].

Наказ про постійно діючий третейський суд містить відомості про найменування третейського суду, місцезнаходження третейського суду, відомості про засновника третейського суду, склад, підсудність, а також порядок утворення органів самоврядування третейських судів, порядок обрання третейських суддів, голова правління, арбітраж, обґрунтування та порядок припинення арбітражу. Положення про постійно діючий третейський суд може містити інші положення, які засновник визнає необхідними для забезпечення діяльності третейського суду відповідно до цього Закону. Регламент третейського суду визначає порядок і правила звернення до третейського суду, порядок формування складу третейського суду, правила вирішення спорів у третейському суді та інші питання, віднесені до юрисдикції третейського суду. в суді відповідно до цього Закону. Положення про третейський суд можуть містити положення, які не суперечать принципам організації та діяльності третейського суду, визначеним у цьому законі, навіть якщо вони не врегульовані цим актом і необхідні для задовільного функціонування третейського суду.

свою юрисдикцію для вирішення спорів.

Списки третейських суддів постійно діючих третейських судів повинні містити такі відомості про третейських суддів: дата народження, освіта, спеціальність, останнє місце роботи, загальний стаж роботи, стаж роботи за спеціальністю. Міністерство юстиції України здійснює постійно діючу державну реєстрацію арбітражу, засновником якого є всеукраїнське громадянське суспільство. Свідоцтво встановленого зразка видається з державної реєстрації постійно діючим арбітражним судом. Безперервно діючий третейський суд визнається створеним з моменту його державної реєстрації. Засновникам може бути відмовлено в державній реєстрації постійно діючих арбітражних прав. Підставами для відмови у державній реєстрації є неподання документів, зазначених у частині другій статті 9, невідповідність положення про постійно діючий третейський суд та його положення вимогам цього Закону. У разі відмови в реєстрації Міністерство юстиції України надсилає заявнику письмове вмотивоване рішення. Відмова в державній реєстрації постійно діючого третейського суду може бути оскаржена до компетентного суду.

1. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>.

2. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

УДК 347.19

DOI: 10.31733/17-03-2023-667-669

Мар'ян ЮНАЦЬКИЙ

доцент кафедри цивільного
та господарського права,
кандидат економічних наук

Вікторія РЕВИКІНА

курсант факультету №1 КННІ
Донецького державного університету
внутрішніх справ

ПРАВОВІ СПОСОБИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ ТА ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

З моменту появи інституту реорганізації та до сьогодні законодавець традиційно не дає визначення поняття «реорганізація», а лише встановлює види реорганізації та регламентує питання правонаступництва, саме тому ми вважаємо доцільним виокремити дане питання та винести його на обговорення.

Проблематика даного питання, а також безпосередньо поняття «реорганізація підприємницьких юридичних осіб» було і є предметом дослідження таких вчених, як О. А. Беляневич, Д. В. Жекова, І. М. Кучеренко, А. В. Коструби, Б. Черепакіна та інших. Однак актуальність питання не потребує додаткових аргументів, оскільки реорганізація підприємницьких юридичних є законним інструментом розвитку бізнесу та економічних можливостей ринку товарів, робіт та послуг.

Остаточо юридична особа перестає існувати після внесення відповідних відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Звернувшись до статті 104 ЦК України, слід зазначити, що юридична особа припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. А у разі реорганізації юридичних осіб майно, права та обов'язки переходять до правонаступників [1].

Реорганізація підприємницької юридичної особи — це форма припинення юридичної особи, під час якої відбувається процес перетворення однієї юридичної особи в іншу, шляхом зміни форми власності, об'єднання з іншими підприємствами, поділу на декілька окремих підприємств. Реорганізація може бути проведена за різними причинами, такими як розширення або згортання діяльності юридичної особи, оптимізація діяльності, зниження витрат, підготовка до продажу тощо. Процес реорганізації юридичної особи може бути